

Utbildningsinspektion i Kungshögsskolan, förskoleklass, grundskola årskurs 1–9 och obligatoriska särskolan årskurs 7–10

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Kungshögsskolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av resultaten	3
Bedömning av genomförandet	4
Bedömning av förutsättningarna	7

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Kungshögsskolan den 22 januari till den 24 januari 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Ljungby och Kungshögsskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Kungshögsskolan intervjuades skollädares, lärare, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Kungshögsskolan

Kungshögsskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	107
Förskoleklass	25
Grundskola	715
Obligatorisk särskola	10

Kungshögsskolan ligger i centrala Ljungby och består av förskoleklass, grundskola med årskurserna 1–9 och den obligatoriska särskolan årskurs 7–10. I anslutning till skolan finns tre fritidshemsavdelningar. Bedömningar av skolbarnsomsorgen görs på en kommunövergripande nivå och finns att läsa i kommunrapporten.

Verksamheten i grundskolan omfattar 31 klasser och eleverna i den obligatoriska särskolan är 10 till antalet och omfattar årskurs 7–10. Eleverna i förskoleklass och årskurs 1–6 kommer från området kring skolan. I skolår 7–9 tillkommer det även elever från grundskolor i Torpa, Lidhult och Angelstad. 25 procent av eleverna på skolan har utländsk bakgrund. Ledningen för skolan består av tre rektorer som bildar en ledningsgrupp tillsammans med de lärare som leder arbetet i skolans arbetslag.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Kungshögsenheten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att Kungshögsenheten är en skola som vid en övergripande bedömning har mycket god kvalitet i sin verksamhet. Kvalitetsarbetet utgår från att det är den egna organisationen som har ansvaret för att skapa bästa möjliga förutsättningar för elevernas utveckling och lärande. Skolan har tre rektorer som med en tydlig ansvarsfördelning leder och driver på skolans utvecklings- och kvalitetsarbete. Det finns ett målinriktat förebyggande arbete på skolan som syftar till att förhindra och förebygga trakasserier och kränkande behandling. Eleverna har inflytande och är delaktiga i arbetet med skolans ordningsregler och likabehandlingsplan. De lektioner som besöktes under inspektionen präglades av arbetsro, goda relationer mellan lärare och elever och ett tydligt fokus på kunskap och lärande.

Kunskapsresultaten på skolan har förbättrats över tid. Flickorna har dock mycket högre meritvärde än pojkarna och skillnaderna mellan pojkar och flickor är betydligt högre än för riksgenomsnittet. Skolans lärare har konkretiserat de nationella kunskapsmålen och följer upp elevernas kunskaper kontinuerligt utifrån lokala kriterier. Arbetet med elever i behov av särskilt stöd bedrivs med ett inkluderande synsätt. Verksamheten i den obligatoriska särskolan håller god kvalitet och skolan har en flexibel organisation för att möta nyanlända elever som ännu inte tillägnat sig det svenska språket. Det pågår även ett arbete för att åstadkomma en likvärdig betygssättning.

Inspektörerna bedömer att nedan angiven brist snarast måste åtgärdas.

- Eleverna har inte medverkat i arbetet med upprättandet av skolans kvalitetsredovisning. Även vårdnadshavarna skall ges möjlighet att delta i arbetet (4 § förordning om kvalitetsredovisning).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör analysera de stora skillnaderna i kunskapsresultat mellan pojkar och flickor i syfte att skapa förutsättningar för en ökad måluppfyllelse.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna.

Kunskaper

Skolans kunskapsresultat har förbättrats över tid. Meritvärdet¹ var 195,6 poäng år 2001 att jämföra med år 2006 då meritvärdet var 209 poäng. Andelen elever från Kungshögsenheten som är behöriga till gymnasieskolans² nationella program har en liknande positiv utvecklingstrend. År 2001 var andelen behöriga till gymnasieskolan 79,7 procent för att kontinuerligt öka och år 2006 hamna på 93,6 procent av eleverna. Både meritvärdet och andelen behöriga elever till gymnasieskolan ligger över riksgenomsnittet³. Även andelen elever som når målen i alla ämnen visar en positiv trend.

Salsa⁴ (Skolverkets arbetsverktyg för lokala sambandsanalyser) visar att resultaten på Kungshögsenheten ligger i nivå med det modellberäknade värdet för andelen elever som uppnått målen men understiger det modellberäknade avseende meritvärdet.

De ämnen som har lägst måluppfyllelse 2006 är bild, biologi och fysik. För dessa ämnen är det minst 10 procent av eleverna som inte erhåller något slutbetyg.

I skolans kvalitetsarbete görs analyser av skolans kunskapsresultat. Bristande måluppfyllelse i de naturorienterande ämnena anses bero på bristande förkunskaper för eleverna när de börjar årskurs 7 och skolan skall som åtgärd för utveckling se över läromedlen och använda lärarkompetens för kunskapsområdet som normalt används för de äldre eleverna även för de yngre.

¹ Meritvärdet utgör summan av elevens betygsvärden i de 16 bästa betygen från elevens slutbetyg i grundskolan.

² För att en elev skall vara behörig till gymnasieskolans nationella eller specialutformade program krävs betyget godkänd i svenska/svenska som andraspråk, engelska och matematik.

³ Riksgenomsnittet för meritvärdet är 205,3 och för andelen elever behöriga till gymnasieskolans nationella program är siffran 89,3 procent. Båda siffrorna gäller det offentliga skolväsendet.

⁴ Det modellberäknade värdet i Salsa tar hänsyn till olika bakgrundsfaktorer som föräldrarnas utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelningen pojkar/flickor i kommunen.

Stora variationer finns i kunskapsresultaten mellan pojkarna och flickorna på Kungshögsskolan. Skillnaderna i meritvärdet uppgår år 2006 till 40 meritpoäng och det är betydligt större skillnader än för riksgenomsnittet som ligger på 23 meritpoäng till flickornas förmån. Inspektörerna gör bedömningen att skolan bör analysera dessa stora skillnader i resultat mellan pojkar och flickor och vidta åtgärder för att åstadkomma en högre måluppfyllelse.

Normer och värden

Inspektionen genomförde tre elevintervjuer som gav en bild av att eleverna trivs och är trygga på skolan. Eleverna uttryckte stort förtroende för skolans ledning och personal vid konflikter eller tendenser till kränkande behandling. Personalen gav också i intervjuerna en bild av att de allra flesta elever mår bra och de tror att de anställda fältkuratorerna på skolan haft stor betydelse för detta. Som underlag för inspektionens bedömningar genomförs också besök i den pedagogiska verksamheten. Samtliga klasser som besöktes präglades av arbetsro och fokus på lärandet. Skolverket vill framhålla att lagen (SFS 2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ytterligare har skärpt kraven om att ingen elev i skolan får bli diskriminerad eller utsatt för kränkningar.

Sammanfattning

Kunskapsresultaten på Kungshögsskolan har förbättrats över tid. Skolan bör dock analysera de stora skillnaderna i kunskapsresultat mellan pojkar och flickor och vidta åtgärder för att åstadkomma en högre måluppfyllelse. Resultaten avseende elevernas trivsel och trygghet är av god kvalitet.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Ledning och kvalitetsarbete

I läroplanen står att skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar att så sker. Vidare att ”den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas”⁵

Skolledningen på Kungshögsskolan har arbetat med att få organisationen att ta ansvar för de problem som finns och att arbeta med en kontinuerlig utveckling av områden med bristande måluppfyllelse. I arbetslagen pågår ett aktivt kvalitetsarbete, varje arbetslag upprättar egna ”kvalitetsredovisningar” och det sker utvärderingar och uppföljningar på alla nivåer i organisationen. Eleverna utvärderar sina lärare och elevernas kunskaper och färdigheter följs upp två gånger

⁵ Lpo 94, kap. 1 under rubriken den enskilda skolans utveckling.

om året utifrån lokala kriterier. Skolans kvalitetsredovisning lever upp till kraven i förordningen genom att redovisa verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse. Det finns analyser av måluppfyllelsen och åtgärder för utveckling som följs upp i nästa års kvalitetsredovisning. Det brister dock i elevers medverkan i arbetet med kvalitetsredovisningen och även i föräldrarnas möjlighet att delta i arbetet. Inspektörerna bedömer att skolan har ett väl fungerande kvalitetsarbete men att elever måste medverka och vårdnadshavarna skall ges möjlighet att delta i arbetet med skolans kvalitetsredovisning.

Skollagen föreskriver att det skall finnas en rektor för ledningen av skolan. Rektorn skall hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan och ta ansvar för att utveckla utbildningen. Det finns tre rektorer på Kungshögsheten. Den s.k. samordnande rektorn har varit på skolan sedan 1998. Rektorerna har tydliga ansvarsområden och intervjuer under inspektionen med ledning, personal, föräldrar och elever visar att rektorerna har god kännedom om verksamheten. Rektorerna har en områdeschef som de anser ger dem stöd i deras ledningsfunktion. Utifrån intervjuer och analys av skolans utvecklings- och kvalitetsarbete bedömer inspektörerna att skolans styrning och ledning håller mycket god kvalitet och att rektorerna tar ansvar för att utveckla utbildningen i enlighet med de nationella riktlinjerna.

Arbetsmiljö och samverkan

Både skollagen och läroplanen betonar att skolan skall motverka kränkande behandling och främja respekten för andra människors egenvärde. Från och med den 1 april 2006 finns lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagen syftar till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Lagen syftar också till att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete och se till att det upprättas en likabehandlingsplan för varje verksamhet.

Värdegrundsarbetet har prioriterats under 2006 på Kungshögsheten och fokus har varit arbetet med likabehandlingsplanen. Arbetet med planen har enligt personalen stärkt det förebyggande arbetet ute i klasser och arbetslag där olika material och metoder används. Lärarna för de yngre eleverna prioriterar tillsynen på rasterna och har genomfört en kampanj mot "fula ord". Elever och personal har tillsammans också utformat ordningsregler för skolan. Det finns också en väl utvecklad samverkan mellan skolan, socialtjänsten, polis och fritidsgårdens personal som enligt personalen har betydelse för det förebyggande arbetet. Skolledningen bedömer att måluppfyllelsen avseende arbetet med normer och värden är på god väg. Inspektörernas bedömning är att skolan bedriver ett målinriktat arbete för att förhindra och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och att skolan har upprättat en likabehandlingsplan av god kvalitet.

Vid intervjun med föräldrarna framkom att de saknar en tydlig struktur för föräldrarnas delaktighet och inflytande. Vissa klasser har föräldramöten kontinuerligt och andra klasser har mer sällan föräldramöten. En del möten med föräldrarna genomförs utan tydliga mål och syften och en del möten genomförs på föräldrarnas eget initiativ enligt föräldrarna. Skolledningen anser att det finns en struktur för arbetet med föräldrainflytande och vem som ansvarar för vad är beskrivet tydligt i broschyren "information till anställda" enligt skolledningen.

Skolan har också ett föräldraråd som skall fungera som ett samverkansorgan mellan skolan och föräldrarna på skolnivå. Inspektörerna vill påpeka att informationen om hur arbetet med föräldrasamverkan skall gå till och syftet med olika möten inte har gått fram till föräldrar och personal och inspektörerna förutsätter att detta kommer att åtgärdas och att formerna för samverkan med föräldrarna blir tydlig.

Individanpassning och särskilt stöd

Enligt skollagen skall elever som har svårigheter i skolarbetet ges särskilt stöd. På skolan finns det två elevhälsateam, ett för yngre och ett för äldre elever, med olika typer av specialistkompetens såsom speciallärare/specialpedagog, skol-sköterska och fältkuratorer. Skolan har också upprättat handlingsprogram för skolans rutiner för att identifiera elever som är i behov av särskilt stöd och för hur arbetet organiseras. Skolledningen prioriterar arbetet med elever i behov av särskilt stöd, åtgärdsprogram upprättas och stöd i form av studiehandledning på modersmålet erbjuds till de elever som har behov av det. Intervjuerna ger en bild av att identifieringen av stödbehov fungerar väl och att rutinerna för överlämning mellan årskurserna gör att det arbete som bedrivits i tidigare årskurser tas tillvara av mottagande lärare och arbetslag. Inspektörernas bedömning är att inga elever "faller mellan stolarna" och att det finns en samsyn mellan olika lärarkategorier på hur arbetet skall bedrivas. Inspektörerna har dock kunnat konstatera att elever med bristande måluppfyllelse i de senare årskurserna kan ha flera olika åtgärdsprogram för olika ämnen. Inspektörerna vill påpeka att skolan bör göra en samlad bedömning av elevens svårigheter och upprätta ett åtgärdsprogram som skall vara vägledande för de insatser skolan gör. Undervisningen i särskolan är individanpassad och vid lektionsbesöken som inspektörerna genomförde visade eleverna ett lustfyllt lärande.

Utvärdering av lärandet, individuella utvecklingsplaner och betyg

Enligt grundskoleförordningen skall läraren, eleven och elevens vårdnadshavare minst en gång per termin samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas i ett utvecklingssamtal. Inför utvecklingssamtalen gör skolan en uppföljning av elevernas kunskaper som är baserad på av lärarna utarbetade lokala kriterier. Kunskapsuppföljningen utgör ett bra underlag för samtalet om elevens utveckling anser både elever och föräldrar. I grundskoleförordningen står det också att "vid utvecklingssamtalet skall läraren i en framtidsytande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna". Varje elev har en individuell utvecklingsplan och föräldrarna uttrycker sig mycket positivt om syftet och möjligheten med planen. Intervjuerna med eleverna visade dock att syftet med den individuella utvecklingsplanen är oklar för dem. Inspektörerna bedömer att skolan lever upp till kraven i förordningen avseende utvecklingssamtal och individuell utvecklingsplan men att syftet med den senare kan tydliggöras för eleverna.

En likvärdig betygssättning är en rättsäkerhetsfråga för eleverna och förutsättningen för ett rättvist urval till kommande studier. Kommunen har ett ansvar för att säkra att betygssättningen är likvärdig och rektorer och lärare ansvarar för att betygssättningen följer nationella bestämmelser. På Kungshögsheten pågår ett arbete med att göra likvärdiga bedömningar och att kvalitetssäkra betygssättningen. Det pågår diskussioner mellan lärare för de yngre eleverna och lärare för de äldre eleverna om kunskapsmålen och uppföljningen av dessa.

Diskussioner pågår också i arbetslagen och ämnesgrupper om bedömning och betyg. Dessutom är det ett prioriterat område för skolans kompetensutveckling och det förekommer även samverkan med lärare på andra skolor kring bedömning och betygssättning. Inspektörerna bedömer att skolan har ett system för att göra betygssättningen likvärdig.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att kvalitetsarbetet och skolledningens ansvarstagande för att utveckla utbildningen är av mycket god kvalitet. Elever måste dock ges möjlighet att delta i arbetet med skolans kvalitetsredovisning. Även vårdnadshavarna skall ges möjlighet att delta i arbetet. Skolans arbete med elever i behov av särskilt stöd är av god kvalitet och detta gäller även undervisningen i särskolan. Skolan följer upp elevernas kunskapsutveckling och det finns ett system för en rättvis och likvärdig betygssättning.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Personal

På Kungshögsenheten finns både lärare med äldre lärarutbildningar och lärare som har grundskollärarutbildning av senare datum. Skolans lärartäthet ligger på 8,7 lärare per 100 elever, vilket är högre än riksgenomsnittet som ligger på 8,2 lärare per 100 elever. Andelen lärare som har en pedagogisk högskoleutbildning är 81 procent, vilket är lägre än riksgenomsnittet som ligger på 86 procent för grundskolans del. Enligt skollagen skall lärarna också i huvudsak användas med ansvar för undervisning som de har utbildning i. Inspektionsbesöket visade att skolan lever upp till kraven i skollagen. Det finns en handfull äldre lärare som har arbetat länge på skolan och som fortfarande trivs väl med sitt uppdrag. Inspektörerna besökte en del av dessa lärares lektioner, verksamheten präglades av arbetsro och koncentration på lärandet.

Tillgång

Elevens val erbjuds under det skolan kallar projekttid och sker i enlighet med kraven i grundskoleförordningen. På elevens val kan eleverna också välja att läsa ett nybörjarspråk.

Undervisningen i svenska som andraspråk håller god kvalitet, eleverna undervisas i egna grupper av lärare med hög kompetens i ämnet. För nyanlända elever som ännu inte kan det svenska språket är skolan flexibel i sin organisation för att skapa bra lösningar för elevernas utbildning.

Resurser

Lokalerna är ändamålsenliga för den verksamhet som bedrivs, men de är gamla och nedslitna och försvårar ett arbetssätt med flexibla grupperingar av eleverna. Det finns en plan i kommunen att bygga i stort sett nya lokaler, endast en del av de lokaler som nu används skall bli kvar. Skolan har tillgång till ett bibliotek som i stort sett är öppet under hela skoldagen. Särskolans lokaler fungerade bra för verksamheten.

Sammanfattning

Skolan har en hög lärartäthet och lärarna används i huvudsak för undervisning som de har utbildning i. Undervisningen i svenska som andraspråk håller god kvalitet. Lokalerna är gamla och nedslitna, men ändamålsenliga för den verksamhet som bedrivs. Eleverna har tillgång till ett skolbibliotek.

Datum	Ort
2007-06-12	Lund

Martin Persson

Helena Plantin